

ПРАВА НА ВОЛЮ

Праваабарончы бюллетэнь

Урад Беларусі ігнаруе рашэнныне ААН

Праваабаронца Алесь Бяляцкі атрымаў з офісу Камісарыяту па правах чалавека ААН каментар кампетэнтных органаў РБ у адносінах да меркаваннія Камітэту па правах чалавека (далей – Камітэт) па паведамлены А.Бяляцкага. Гэты дакумент дасланы Прадстаўніцтвам РБ пры аддзяленні ААН і іншых міжнародных арганізацыяў у Жэневе і тычыцца Рашэннія Камітэту па правах чалавека ААН, якое было прынятае ў ліпені 2007 году па звароце старшыні рады ПЦ "Вясна" Алесія Бяляцкага і 10 сіброві арганізацыі ў суязі з ліквідацыяй грамадзкага аб'яднанні "Вясна" ў кастрычніку 2003 году.

Варта нагадаць, што паводле прынятага Камітэтам Рашэннія, у дачыненіі да А.Бяляцкага і іншых суайтараў дзяржава-ўдзельніца (РБ) дапусціла парушэнне арт.22 Міжнароднага Пакту аб грамадзянскіх і палітычных правах. Камітэт рэкамендаваў ураду Беларусі прыніць меры да прававой абароны і згодна з арт. 2, п. 3 (а) Пакту. Акрамя таго, згодна з п.10 прынятага Рашэннія, Камітэт жадаў бы на працягу 90 дзён атрымаць ад дзяржавы-ўдзельніцы інфармацыю аб прынятых мерах, якія былі прынятыя дзеля выкананьня Рашэннія Камітэту. У дадатак Камітэт таксама заклікаў надрукаваць у СМИ высновы Камітэтуту.

Цяпер, у адпаведнасці з працэдурай, беларускі ўрад напісаў свой каментар, у якім у прыватнасці адзначыў, што "Вясна" была ліквідавана згодна з дзеючым заканадаўствам за парушэнне выбарчага заканадаўства пры правядзеныні праздэнскіх выбараў 2001 году. У дадзеным каментары кампетэнтных органаў нічога не гаворыцца аб тых мерах, якія прынялі дзяржава-ўдзельніца для выкананьня Рашэннія Камітэтуту. Такім чынам, Рэспубліка Беларусь працігвае палітыку ігнараваньня Рашэннія КПЧ.

Алесь Бяляцкі падрыхтаваў свой каментар на адказ кампетэнтных органаў, у якім, у прыватнасці, адзначыў, што Рэспубліка Беларусь не зрабіла ніякіх крокоў для выкананьня Рашэннія па ягоным звароце: дзейнасць арганізацыі ПЦ "Вясна" не адноўленая, кампенсацыя заяўнікамі не атрыманая, Рашэнніе Камітэтуту ў дзяржаўных СМИ не апублікаванае. Алесь Бяляцкі прыводіць некаторыя меркаванні да аргументацыі кампетэнтных органаў, датычных справы ліквідацыі праваабарончага аб'яднанні "Вясна". Каментар будзе накіраваны ў офіс Камісарыяту па правах чалавека ААН. Цалкам тэкст зъмешчаны на рускай старонцы:

<http://www.spring96.org/ru/news/20774/>

Фота bybMedia.net

Расія не Беларусь?

Хто з трох разоў угадае, на якой акцыі беларускай апазіцыі зробленыя гэтыя здымкі? Мітынг прадпрымальнікаў? Не... Акцыя Маладога Фронту за вызваленне палітвязняў? Не... Акцыя за свабоду друку альбо пікеты "Свабоду Казуліну"? Зноў не... Згадкаемся, чытачы "Права на волю" прывыклі да падобных "першапалосных" здымкаў у нашым бюлетеni і лёгка іх пераблытаць. Ледзь на кожная акцыя беларускай апазіцыі вось ужо на працягу больш чым дзесяці гадоў заканчваецца гэтакім затрыманнямі ўдзельнікаў і проста прысутных. Але гэтым разам здымкі зробленыя ня ў Менску. І нават не ў Гародні ці Салігорску. На здымках – Масква... Гэта скончыўся, практична не распачаўшыся, "Марш нязгодных" 3 сакавіка пасля аўгустовення вынікаў выбараў прэзідэнта Расіі. Такім чынам, па ўзоруні свабоды сходаў і мірных дэманстрацыяў Расіі паспяхова дагнала Беларусь...

Апошнім часам часта даводзілася чытальцам пра тое, што толькі з Москвою звязваюцца надзеі на дэмакратызацыю Беларусі, толькі Москва, маўляў, можа націснуць на Лукашэнку і дабіцца пераменаў у галіне правоў чалавека і дэмакратычных свабодаў увогуле. Былі і паездкі партыйных дэлегацыяў (прайду, ужо даўно, але былі) да ўсходняга суседа з надзеямі, што змогуць яны паўплываць на змены палітыкі Крамля да беларускага таталітарнага рэжыму. Але і Москва тым часам ня спала ў шапку, а брала на ўзбраенне дасягнены беларускіх уладаў у змаганні з апазіцыяй – час ад

Фота bybMedia.net

часу прысылаючы да нас "на практику" і "вучобу" сваіх съпецназаўцаў і амапаўцаў. Як бачыце, камандзіроўкі тыя не былі дарэмнымі. Расейцы аказаліся здольнымі вучнямі і цяпер атрыманыя ў Беларусі веды прымяняюць на справе. Адно хіба – "нашых" амапаўцаў у Расію на дапамогу адпраўляць не давядзенца: як іранізавалі некалі на маскоўскіх тэлеканалах, што на антылукашэнкайскую акцыю выйшла ў Менску "усяго пяць тысячай чалавек"... На антыядзельскую ў Маскве выйшла... Зрэшты, гэта ня важна... Важна, што пра дэмакратычную Расію пасля гэтых выбараў можна забыць. Словы пра тое, што Расія пераймае волыт Беларусі і пераўтвараеца ў закрытую краіну – становяцца рэальнасцю. На жаль...

Чатырнаццаць крымінальных справаў

Перасълед удзельнікаў мірнай акцыі прадпрымальнікаў працягваецца

Як стала вядома ПЦ "Вясна", съледчы аддзел ГУУС Менгарвыханкаму 27 лютага стварыў съледчую групу па расьследаваныні крымінальнай справы па факце правядзення 10 студзеня ў Менску несанкцыянаванага масавага мерапрыемства. Крымінальная справа ўзбуджаная адразу па двух артыкулах Крымінальнага кодэксу па ч.1 арт. 342 КК РБ – "Арганізацыя альбо актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадзкі парадак" і ч.2 арт. 339 "Хуліганства, учынене групай асобаў альбо звязанае з супрацівам".

Падазраванымі па гэтай крымінальнай справе праходзяць 14 актыўвістай:

Падаем звесткі пра грамадзянаў, супраць якіх узбуджаныя крымінальныя справы за ўдзел у мітынгу прадпрымальнікаў 10 студзеня ў Менску:

Баразенка Аляксандар, вучыцца ва Уроцлаўскім універсітэце (Польшча), трапіў у съліс невыязных з Беларусі. Быу арыштаваны 11 студзеня на 15 сутак арышту за ўдзел у акцыі пратэсту прадпрымальнікаў, прад'яўленае абвінавачанье па ч.1 арт. 342 КК РБ "Арганізацыя альбо актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадзкі парадак".

Бондар Аляксей, актыўвіст моладзевай арганізацыі "Ініцыятыва", быу арыштаваны на 5 сутак за ўдзел у акцыі прадпрымальнікаў 21 студзеня, прад'яўленае абвінавачанье па ч.1 арт. 342 КК РБ – "Арганізацыя альбо актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадзкі парадак".

Вінаградаў Павел, арыштаваны 11 студзеня на 15 сутак па арт. 23.34 КаAP – "парушэнне парадку арганізацыі і правядзення масавых мерапрыемстваў" за ўдзел у акцыі пратэсту прадпрымальнікаў, прад'яўленае абвінавачанье па ч.1 арт. 342 КК РБ "Арганізацыя альбо актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадзкі парадак".

Дашук Максім, непаўнагодовы, затрыманы падчас акцыі прадпрымальнікаў, справа была накіраваная ў адміністрацыйную камісію па справах непаўнагодовых, прад'яўленае абвінавачанье па ч.1 арт. 342 КК РБ "Арганізацыя альбо актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадзкі парадак".

Дубскі Арцём, актыўвіст Маладога Фронту з Асіповічай, быу арыштаваны на 15 сутак за ўдзел у акцыі прадпрымальнікаў, прад'яўленае абвінавачанье па ч.1 арт. 342 КК РБ "Арганізацыя альбо актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадзкі парадак".

Кім Андрэй, 21 год, актыўвіст моладзевай арганізацыі "Ініцыятыва", за ўдзел у акцыі прадпрымальнікаў па двух пратаколах – арышт 10 сутак і штраф 1 млн. 50 тыс. рублёў, прад'яўленае абвінавачанье паводле арт. 364 КК РБ ("гвалт альбо пагроза гвалту ў адносінах да работніка міліцыі"). Да суда зъмешчаны ў съледчы ізялітар ГУУС Менгарвыханкаму на Валадарскага.

Койпіш Антон, 20 год, адлічаны з 4 курсу механічнага факультета БДУ нібыта за акадэмічную непасяпхавасць, прад'яўленае абвінавачанье па ч.1 арт. 342 КК РБ "Арганізацыя альбо актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадзкі парадак".

Крываў Міхась, моладзевы актыўвіст, 11 студзеня арыштаваны на 15 сутак за ўдзел у акцыі прадпрымальнікаў, прад'яўленае абвінавачанье па ч.1 арт. 342 КК РБ "Арганізацыя альбо актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадзкі парадак".

1. Пашкевіч Міхась
2. Цішкевіч Тацяна
3. Субач Міхась
4. Чарнышоў Алеся
5. Странлькоў Алеся
6. Вінаградаў Павел
7. Бондар Аляксей
8. Баразенка Аляксандар
9. Дащук Максім
10. Сяргееў Уладзімір
11. Крываў Міхась
12. Дубскі Арцём
13. Кім Андрэй

Фактычна ўсе гэтыя актыўвісты былі прыцягнутыя да адміністрацыйнага арышту тэрмінам да 15 сутак за ўдзел у мітынгу прадпрымальнікаў, а дзяўчыне Тацяне Цішкевіч далі 20 сутак.

Допыты па гэтай крымінальнай справе пачаліся 26 лютага. Сяргееў і Крываў атрымалі пастановы аб тым, што яны прызнаны падазраванымі, а Странлькоў ня змог прыйсці да съледчага па прычыне хваробы.

Варта нагадаць, што ў вытворчасці таксама знаходзіцца крымінальная справа, узбуджаная па ч. 2 арт. 339 КК РБ "Хуліганства" супраць трох удзельнікаў Еўрапейскага маршу. Сяргеец Максім, Субач Лілія і Бяляй Мацьевіч падазраюцца ў тым, што падчас правядзення шэсцяці яны нібыта пашкодзілі два аўтамабілі, якія належаць ГУУС Менгарвыханкаму, чым прычынілі шкоду на 8 мільёнаў 691 тысячу 879 рублёў.

Менск, 10 студзеня 2008 году.

Пашкевіч Міхась, намеснік старшыні арганізацыі "Маладыя дэмакраты", прад'яўленае абвінавачанье па ч.1 арт. 342 КК РБ "Арганізацыя альбо актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадзкі парадак".

Странлькоў Алеся, сябра Беларускай сацыял-дэмакратичнай партыі (Грамада), прад'яўленае абвінавачанье па ч.1 арт. 342 КК РБ "Арганізацыя альбо актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадзкі парадак".

Субач Міхась, былы прадпрымальнік, па двух пратаколах за ўдзел у акцыях 10 і 21 студзеня аштрафаваны на 1 400 000 рублёў, прад'яўленае абвінавачанье па ч.1 арт. 342 КК РБ "Арганізацыя альбо актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадзкі парадак".

Сяргееў Уладзімір, актыўвіст Маладога Фронту, быу арыштаваны на 15 сутак па арт . 23.34 КаAP "Парушэнне парадку арганізацыі і правядзення масавых мерапрыемстваў", прад'яўленае абвінавачанье па ч.1 арт. 342 КК РБ "Арганізацыя альбо актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадзкі парадак".

Чарнышоў Алеся, актыўвіст "JEANS – за Свабоду!", 11 студзеня быу асуджаны да адміністрацыйнага арышту на тэрмін 15 сутак за ўдзел у акцыі прадпрымальнікаў, прад'яўленае абвінавачанье па ч.1 арт. 342 КК РБ "Арганізацыя альбо актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадзкі парадак".

Цішкевіч Тацяна, актыўвістка "JEANS – за Свабоду!" студэнтка 1 курсу Менскага інстытуту фізічнай культуры, за ўдзел у акцыі прадпрымальнікаў 10 студзеня арыштаваная на 20 сутак, зьбітая аманаўцамі ў аўтазаку падчас дастаўкі ў Цэнтральны РАУС, адлічаная з інстытуту, прад'яўленае абвінавачанье па ч.1 арт. 342 КК РБ "Арганізацыя альбо актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадзкі парадак".

Аляксандр КАЗУЛІН:

"Сустрэнемся на свабодзе!"

*Карэспандэнты Еўрарадыё
завіталі ў госьці
да палітвязня
Аляксандра Казуліна
за гадзіну да яго ад'езду
ў калонію. Мы вырашылі
сустрэць спадара
Аляксандра ў яго дома.
Пакуль ён съпяшаўся
з прэс-канферэнцыяў
ды сустрэчаў, дачка Юлія
запікала бацьку вялізнага
карпа ў дарогу...
Аляксандр Казулін спазняўся,
а ягоная кватэра
напаўнялася ўсё новымі
людзьмі. Сюды прыйшли
ягоныя родныя,
свякі ды сябры.
Аляксандр Казулін
зьявіўся дома за 45 хвілінаў
да ад'езду і а сразу ж
пераапрануўся ў "турэмную
форму" — каб ужо быць
спакойным...*

— Аляксандр Уладзіслававіч,
гэтыя тры дні дома Вы паводзілі сябе ня так, як ад Вас чакалі...

— Калі ўжо прыйехаў сюды, калі прайшло пахаваныне, калі святыя абавязак перад маёй жонкай быў выкананы, я акунуўся ў атмасферу ўсеагульной чалавечай любові, смутку і спачуванья...

Тысячы людзей да мяне падыходзілі і прасілі не галадаць больш. Гаварылі, што я патрэбны людзям, краіне. І ў мяне прачнulaся нейкое іншое пачуццё, адчуванье глыбінейшай адказнасці за людзей. І я ўжо ня вольны сам распараджацца сваім жыццём.

Раней я казаў, што калі людзі хочуць, каб я быў жывы, яны мусяць нешта для гэтага зрабіць. Цяпер я могу сказаць, што ніхто нічога ня мусіць рабіць. Гэта я ўжо людзям абавязаны. Я жыў дзякуючы ім. Калі прачытаць лісты, якія мне пісалі, то можна плакаць. Пісалі дзеце і пісаў 86-гадовы чалавек.

І, канешне, прыйшоў той стан, што я не могу прыпадабніцца да сёньняшняй улады. Тым больш у гэты час. Бо яе галоўны інструмент — гэта гвалт, прычым жорсткі гвалт. Съмерць жонкі раскрыла мне вочы на тое, што ўсё падышло да той небяспечнай рысы, за якой хаос, разбурэнне і "бязъмежка"...

— Улады неяк адрэагавалі на Вашую непрадказальную прапанову прымірыцца?

— Дагэтуль на мае прapanовы ніхто з боку ўлады ніяк не адрэагаваў — мне здаецца, яны разгубленыя, ім трэба прыйсьці ў сябе.

Я заўжды адрозніваўся сваёй непрадказальнасцю. Так было і ў 2006 годзе, калі прафесар пераітварыўся ў марпеха, і тады ніхто ня мог

Аляксандр КАЗУЛІН у дзень пахаваньня жонкі Ірыны.

Фота byMedia.net

зразумець, чаму так адбылося. Але я заўжды дзейнічаю ў адпаведнасці з ситуацыяй, у якой знаходжуся.

У 2006 годзе мая ўнутраная аснова была тая самая, і я таксама прапаноўваў уладам сур'ёзны кампраміс і дыялог. Але кампраміс — гэта рух на-супраць з абодвух бакоў, а не дыктат з боку сілы. Стай відавочны дыктат сілы, а сіле я не скрашаюся ніколі.

— А пазіцыйныя актывісты неяк адрэагавалі?

— Трэба адзначыць, што я супрэўся з усімі асноўнымі дэмакратычнымі лідэрамі, зрабіў ім дакладныя прапановы, і, мяркуючы па ўсім, гэтыя прапановы будуць падтрыманыя.

— На пахаваньні Ірыны сярод іншых прысутнічай Уладзімір Мацкевіч (былы старшыня КДБ. — рэд.). У сувязі з гэтым хочацца запытатца, хто з Вашых былых паплечнікаў па дзяржаўнай працы праявіў сябе ў цяжкай сітуацыі, у якой апынулася Вашая сям'я, годна? Пра тых, хто зрабіў нягодна, ня варта і казаць.

— Уладзімір Мацкевіч — хросны бацька маёй малодшай дачкі Юліі, і ён ніколі ад гэтага не адмаўляўся. А падтрымку выказавала мізэрная колькасць былых калегаў, і я ня стану называць іх прозвішчай, каб не пашкодзіць ім.

— Ну гэта хоць штосьці... А былі тыя, хто павёў сябе насуперак Вашым чаканьням нягодна?

— У нашай сям'і і ў мяне асабіста быў вельмі блізкі сябры Жук Аляксандр Іванавіч, сёньня ён намеснік міністра адукацыі. Вось ні ён, ні яго жонка, ні іх дачка нават ня выказалі нам спачуванье. Але перад тварам съмерці ўсе роўныя, і як ты робиш сам, так і лёс паверненца да цябе. Ягоная здрада — а сёньня я могу гэта так назваць абсалютна дакладна — мае не часовы характар.

— У першы дзень вы казалі вельмі рэзкія рэчы, напрыклад, што падасьце ў суд на Лукашэнку. Цяпер вы кажаце, што даравалі яму. Што прымусіла вас так перасэнсаваць сваю пазіцыю?

— Ведаеце, я па натуры воін... і я заўсёды прывык ісьці наперад да канца. Але воін — гэта не ваіцель, воін — гэта абаронца. Съмерць маёй жонкі проста ўзрушила мяне ўсяго... А слова Лукашэнкі — як гэта адбылося? Гэта адбылося проста пасвінску, мякка кажучы. Бо растаптана ўсё, што можна было растаптатць, нават съятое. Калі я паглядзеў выступ Лукашэнкі па тэлебачанні пра маю жонку, пра мой адказ, то я спачатку прости скамянеў. А потым жахнуўся. Да якой нізасці можа дайшоўшы і дайшоў гэты чалавек, і да якой глыбіні маральнага падзення можна апусьціцца... і гэты чалавек кіруе нашай краінай. Ну, няхай яшчэ зьдзеквацца над жывымі, але над мёртвымі...

— Сёньня вы сказали, што да-реце...

— Вядома. Я зараз апісваў вам свой стан, які быў на той момант. Бо гэта было не па-чалавечы. Лукашэнка ўзяўся лячыць мяну жонку ў 2005 годзе ў Нямеччыне, асабіста курыраваў гэта. Пасол Нямеччыны займаўся гэтым асабістам. А ўрэшце Нямеччына нам адмовіла ў лячэнні. Мы страйці дзевяць месяцаў самага каштоўнага часу.

Я тады думаў, што ў Лукашэнку прачнulaся нешта чалавече. Ён сказаў тады, перадаў праз Канаплёва, што вайна вайной, але жыццё нашых блізкіх нам даражэйшае. І я падумаў, што вось ён, съветлы пачатак, які ў чалавеку абудзіцца. І я быў вельмі ўдзячны гэтаму.

Але не было праведзена нават поўнага абыльядавання, не было паставлена дыягназу маёй жонцы, (Працяг на стар. 7)

Застаецца за кратамі

Супраць віцебскага прадпрымальніка Сяргея Парсюковіча заведзеная крымінальная справа

Супраць Сяргея Парсюковіча
31 студзеня была
заведзеная крымінальная
справа па артыкуле 364 КК
 ("гвалт, альбо пагроза
 гвалту ў адносінах
 да работніка міліцыі").
 Яму пагражае да шасьці
 гадоў зньяволення.
Абвінавачанье зводзіца
да таго, што падчас
адбыцця 15 суткавага
арышту на Акрэсьціна
Парсюковіч нібыта зьбі
намесыніка дзяжурнага
Аляксандра Дулуба...

Сяргей Парсюковіч распавеў, што да іх у камеру прыйшоў супрацоўнік турмы — прапаршчык. Ён загадаў усім падняцца. Сяргея, які знаходзіўся блікай за ўсіх да дзьвярэй, прапаршчык ударыў па нагах. Сяргей зрабіў яму заўвагу на неправамоцныя дзеянні. Праз нейкі час міліцыянт вярнуўся ў камеру і загадаў яму выйсьці ў калідор.

"Я зайшоў у кабінет, — распавядае Сяргей Парсюковіч, — і там ён пачаў мяне зьбіваць. Я узяў яго за руکі. Тады ён паклікаў на дапамогу яшчэ сяржанта. Яны павалілі мяне на падлогу, надзелі кайданкі і пропаршчык працягваў мяне зьбіваць. Ён мяне біў і рукамі, і ногамі. Яму гэтага падалося мала, і ён пачаў душыць мяне за горла. З апошніх сілаў мне ўдалося вырывацца і падбегчы да дзьвярэй. Я закрычаў: "Людзі, ратуйце, забіваюць!" Пасля гэтага выклікалі фельчарку, і яна пачала аказваць мне дапамогу. У мяне быў прыступ астмы".

Сяргей Парсюковіч лічыць, што да крымінальнай адказнасці, па-

Сяргей Парсюковіч

сюковіч зъяўляеца маёрам міліцыі ў адстаўцы. Вышаў на пенсію ў 2004 годзе як начальнік судова-крыміналістычнага аддзелу, пасля чаго і пачаў займацца прадпрымальніцкай дзейнасцю.

Сяргей Парсюковіч жанаты, мае непаўнагодднага сына.

11 сакавіка ў съледчым ізаляторы на вуліцы Валадарскага Сяргея Парсюковіча наведала адвакатка Вера Страмкоўская.

— Вочная стаўка майго падабороннага з Аляксандрам Дулубам — міліцыянтам, якога ён нібыта зьбіў на Акрэсьціна, — працягвалася да восьмай гадзіны вечару. Безумоўна, міліцыянт у прысутнасці съледчага катэгарычна адмаўляў слова Парсюковіча, аднак съледчы ўсё адно вырашыў працягнуць допыт.

Вера Страмкоўская кажа, што Сяргей Парсюковіч працягвае настойваць на незаконнасці справы супраць яго.

— Апошняя дні ён правёў у так званым каранціне, кажа, што трохі прастыў, бо там вельмі халодна. У пятніцу, нягледзячы на пратэсты зньяволенага, Сяргея паstryглі, а сёняня яго ўжо павінны перавесьці ў камеру, дзе ён будзе знаходзіцца падчас съледства.

14 сакавіка працягнена пад'яўленіе афіцыйнае абвінавачанье Сяргею Парсюковічу па артыкуле 364 ("гвалт альбо пагроза гвалту ў адносінах да работніка міліцыі") Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь. Аб гэтым даведалася адвакатка Вера Страмкоўская пры сустрэчы са съледчым Дзымітрыем Разанкам, якая адбылася ў будынку съледчага ізалятару на Валадарскага.

цыяняванай акцыі (А. Валабуева вызвалілі пасля дачы тлумачэння).

Затрыманы непаўнагадовых вызвалілі праз некалькі гадзінай. У ізалятор часовага ўтрымання зьмесьцілі Уладзіміра Шылу і Зымітра Банько. Іх чакае суд.

Павел Батуеў выступаў заяўнікам мітынгу: "Пасля сканчэння акцыі мяне запрасілі на размову да начальніка міліцыі, які съпецьяльна прыехаў з Менску на мітынг, і паведамілі, што нашым дзеяньням будзе дадзеная прававая адзнака. Наўрад ці супраць мяне будзе штосьці прымацца зараз, але я ня выключана, што гэтая падзея будзе выкарыстоўвачца як падстава для арышту напярэдадні Дня Волі".

Стала вядома, што за арганізацыю Сацыяльнага мітынгу ў Салігорску на 3 і 15 сутак арышту адпаведна асуджаныя салігорскія маладафронтавцы 18-гадовы Зыміцер Банько і прадпрымальнік Уладзімір Шыла, бацька лідэра салігорскай філіі Маладога Фронту Івана і Ільлі Шылай.

...А дзеяць чалавек затрымалі

Сацыяльны мітынг у Салігорску жорстка разагнані

2 сакавіка салігорскі Малады Фронт арганізаў мітынг у абарону сацыяльных правоў гараджанаў. Больш за 300 чалавек, у асноўным моладзь ды пенсіянеры, далучыліся да акцыі пратэсту. Мітынг быў жорстка разагнаны міліцыянтамі і менскімі съпецназаўцамі.

Мэта мітынгу — выказаць нязгоду з палітыкай добраахвотна-прымусовых збораў мясцовых уладаў на ремонт гораду да 50-гадовага юблею, а таксама аказаць падтрымкі індыўдуальным прадпрымальнікам і пратэсту супраць адмены льготаў. Да мітынгу была адмыслова падрыхтаваная адпаведная рэзоляцыя, якая ўключала і патраба-

ваныне неадкладнага вызвалення палітвязня.

На Цэнтральнай плошчы гораду сабралася больш за 300 чалавек. На мітынгу выступіў Уладзімір Шыла.

Літаральна праз 10 хвілінай пасля пачатку мітынгу салігорская міліцыя і менскі съпецназ жорстка разагнali акцыю. Былі затрыманыя дзеяць чалавек: Уладзімір і Іван Шылы, Андрус Тычына, Крысыціна Самойлава, Аляксей Валабуеў, Зыміцер Банько, Анатоль Мірашніченка, Рыгор Астапеня, Генадзь Кудзелька. Пенсіянеру Генадзю Кудзельку пры затрыманні стала кепска, і з пастарунку яго забрала "хуткая дапамога". У прыёмным пакой паведамілі, што яго даставілі ў Старобінскую бальніцу.

На восем чалавек міліцыянты склалі пратаколы за ўдзел у несанк-

"Мне няма чаго баяцца..."

**Магіляўчанін Алесь Паплыка распавёў пра тое,
як беларускія чэлкісты вярбуюць маладых апазіцыянераў**

**Алесь Паплыка –
сябра БСДП, удзельнік
намётавага лагеру
на Кастрычніцкай плошчы
ў 2006 годзе, сёлета меў
некалькі сустрэчаў
з супрацоўнікам КДБ,
які спрабаваў яго завэрбаваць.
Пра метады,
якімі дзеянічаюць беларускія
съпецслужбы, Алесь
распавёў журналістам.**

**– Калі табой началі цікавіцца
супрацоўнікі міліцыі і КДБ?**

– Усё началося пасьля паўтара-
гадовай вучобы ў Польшчу. Я вяр-
нуўся дадому і праз некалькі тыдняў
атрымаў позму зьяўвіца ў Ленінскі
РАУС Магілёву, прычым гэта было
21 студзеня, калі мусілі адбывацца
мітынгі прадпрымальнікаў, у тым ліку
і ў Магілёве. У РАУС мяне пратры-
малі пару гадзін, дзе распыталі
аб падзеях у Менску падчас мітынгу
10 студзеня: ці браў я ў іх удзел, што
пра гэта ведаю.

Праз пару тыдняў да мяне дамоў
прыйшоў супрацоўнік КДБ. Ён пазваніў
у дэзверы, назваўся Аляксандрам,
расказаў, што за съпецслужбу прад-
стаўляе і прапанаваў паразмаяльц. Пачаў задаваць пытанні, кшталту,
дзе я вучыўся ў Польшчу, што там рабіў.
Між іншым распавёў усю маю
біяграфію. Яго цікавіла праграма Кас-
туся Каліноўскага, хто там галоўны,
хто ёй займаецца, якія арганізацыі
спрыяйніліся да гэтай праграмы, ці
ладзілі мы ў Польшчу якія-небудзь
акцыі і мітынгі. Я мала што сказаў,
бо сам дакладна ўсяго і ня ведаў.
Размова працягвалася калі дэзвюх
гадзін, пасьля чаго ён сказаў, што па-
тэлефануе, каб дамовіца аб чарговай
сустрэчы. Мне было цікава, што ён ад-
мяне хоча, таму я і не адмовіўся.

Падчас размовы Аляксандр шмат
распавядалі пра палітыку, пра Расію,
пра вялікую нашу будучыню і г.д.

**– Ці паказваў ён табе сваё
пасьведчаньне?**

– Не. Напэўна, трэба было па-
просіць, але я не адважыўся на гэта
праз сваю мяккасць ды сыціласць.

– Што было далей?

– Другім разам мы сустрэліся
праз чатыры дні, хоць дамаўляліся
праз трэ, – напэўна ў іх тактыка
такая. За гэты час я падаў даку-
менты, каб уладкавацца на працу
рабочым на прадпрыемства "Мага-
тэкс". Аляксандр ведаў пра гэта, бо
начальнік аддзелу кадраў падала
маё прозывішча на праверку ў КДБ.
Ён запытваў мяне пра далейшыя
планы: ці жадаю вярнуцца назад на
вучобу ў Польшчу. Я сказаў, што маю
такі намер, бо ёсьць дамова з май-
дэканам аб tym, каб прадоўжыць
вучобу на другім факультэце. Гэбіст

прапаноўваў мне свайго роду працу
у Польшчу: рабіць фотаздымкі з
розных мерапрыемстваў, зьбіраць
патрэбную ім інфармацыю. Гутарка
ішла таксама і пра гроши. Яна была
як бы між іншым. Называлася сума
ў памеры двух мільёнаў рублёў за
працу. Прычым усё падавалася так,
што ў мяне проста няма іншага вый-
сця, як пачаць працу на КДБ.

У трэці раз ён ужо ведаў пра
тое, што я не могу зрабіць візу, каб
выхадзіць у Польшчу. Аляксандр
пачаў прапаноўваць мне выйсце
з ситуацыі.

Першы сцэнар быў такі: я мушу
стаць сябрам нейкай апазіцыйнай
арганізацыі ці партыі. Потым я мушу
там засяўвіцца, з'езіці за
мяжу ад імя гэтай арганізацыі ці
партыі, пры гэтым чэлкіст абяцаў да-
памагаць.

Другі варыянт выезду ў Польшчу
– асабістое запрашэнне ад каго-
небудзь. Прычым тут ён браў справу
ў свае руки і абяцаў дапамагіць ў
тym выпадку, калі першы сцэнар
праваліцца. Я так разумею, што ў
іх там ёсьць свае людзі, якія могуць
такое запрашэнне зрабіць.

Пра іншыя варыянты ён не ка-
заў, але гаварыў што яны таксама
ёсьць.

**– Кім з магілёўскіх актыўістаў
цикавіўся супрацоўнік КДБ?**

– Яшчэ на першай сустрэчы ён
распытваў мяне пра тых, каго ведаў
з магілёўскай апазіцыі. Я адказаў
адмоўна, бо паўтары гады ня быў у
Беларусі і страціў сувязі. Ён называў
прозывішча, напрыклад Тацяны
Буланавай з Маладога Фронту, куды
прапаноўваў уступіць, бо арганізацыя
становіцца моцнай з-за таго, што вы-
пушчаныя на волю яе лідэры, нават
даў мене нумар Тацяны. Распытваў
таксама пра Ганну Ільіну. Сказаў,
каб я працаваў з ёй, бо ў неабходных
момант здолею заніць яе месца. За-
даваў таксама пытанні пра кіраўніка
прафсаюзу РЭП Галіну Лісіцыну, пра
звольненага з "Магілёўліфтмашу" ін-
жынера Iгора Барысава, пытаяўся, што
выпускае газету "НАШ Магілёў".

**– Колкі ўсяго было сустрэ-
чай?**

– Калі 10-12. Сэнс сустрэчаў
быў адзінны: мой гэбіст распытваў
мяне пра розныя арганізацыі і хацеў,
каб я прыносіў да яго незалежныя
магілёўскія газеты.

**– Ці пагражаяў табе супра-
цоўнік КДБ?**

– Так. Але гэта рабілася вельмі
тонка. Напрыклад, ён казаў: мы
ведаём, што ты ўладкоўваешся на
працу, на цябе ёсьць шмат кам-
праметуючых дакументаў – калі
вышлем на працу, то цябе ня тое
што ня возьмуць туды, але яшчэ
звольняць і маці, і бацьку. Будуць

проблемы і з усім астатнім. Прычым,
што ён меў на ўвазе пад "усім астат-
нім", я так і не зразумеў.

**– Ці атрымліваў ты нейкія
сцыпенціяльныя заданы?**

– Самае малое – гэта прынесці
незалежныя мясцовыя газеты. Потым
уступіць у якую-небудзь аргані-
зацыю ці партыю (ён не ўлічыў той
момант, што я сябра БСДП з 2004
году). Адзін раз ён прыйшоў і сказаў,
што сёньня адбываецца сустрэча на
былым "Коле сябро": трэба туды
схадзіць. Гэта была, дарэчы, сустрэ-
ча Зым'цера Дашкевіча з магілёўскімі
актыўістамі. Наступны раз ён запыт-
ваў у мяне пра гэтаю сустрэчу, што
там было, што адбывалася, але я
на 100 адсоткаў упэўнены: ён усё
ужо ведаў. Проста правяраў: буду я
хлусціць ці казаць праўду.

**– Ці прапаноўваў ён падпісаць
якія-небудзь дакументы аб су-
працоўніцтве?**

– Хацеў расьпіску, што я ня буду
хлусціць. Апошняй 4-5 сустрэчаў ён
кожны раз узгадваў пра гэта, але я
кожны раз падпісанье адкладваў.

**– У якім месцы праходзілі
сустрэчы?**

– Усё адбывалася ў дворыку, які
знаходзіцца паміж другім корпусам
Беларуска-Расейскага ўніверсітэту і
былым барам "Стрэлка". Ён заўсёды
пад'ядзіджай на цёмна-сіней машыне
маркі "Volkswagen Vento". Нумар
машыны 42-82. Казаў, што гэта
службовая машына.

**– Чаму ты пасыля такой коль-
касці сустрэчаў з супрацоўнікам
КДБ вырашыў распавесці аб
гэтым грамадзкасці?**

– Па-першае, мне было праста
цікава, што гэты чалавек хоча – так
толкам я і не зразумеў. Аднак аб
кожнай такой сустрэчы ведалі мае
блізкія сябры, і таму я быў спакойны,
што нікто з іх і іншых ня ўспрыме
мяне як "сексата".

**– Калі вы бачыліся з ім апошні
раз?**

– Апошні раз мы з ім сустрэліся
каля тыдня таму. Я яму сказаў, каб
ён мне больш не тэлефанаваў і не
приходзіў дадому, бо мае бацькі
падазраюць, што я кантаクトую з КДБ,
і яны вельмі з гэтай нагоды хвалююць-
ца. Адзін раз ён патэлефанаваў мене
і хацеў паразмаяльц, але я проста
паклаў слухаўку.

**– Якія твае планы на будучы-
ніу?**

– Я ўладкаваўся на працу і па-
куль што працу, але ёсьць планы
працягнуць вучобу ў Польшчу.

**– Якія наступствы могуць
быць ад таго, што ты выносиш
на публіку вашыя сустрэчы?**

– Мне няма чаго баяцца. Я нічога
не рабіў і не раблю супрацьзакон-
нага...

Супярэчыць Канстытуцыі...

**БАЖ прапануе ўнесці зъмены ў законапраект
«Аб інфармацыі, інфарматызацыі і абароне інфармацыі»**

ГА «Беларуская асацыяцыя журналістай» накіравала беларускім парламентарам свае прапановы па ўдасканаленіні рэдакцыі праекту закона: «Аб інфармацыі, інфарматызацыі і абароне інфармацыі». Юрыйсты ГА «БАЖ» правілі экспертызу законапраекту, які ў сьнегі 2007 г. у першым чытаныні ўхвалілі дэпутаты Палаты прадстаўнікоў, і падрыхтавалі шэраг заўвагаў і прапаноў.

У красавіку 2007 г., на свой запыт БАЖ атрымаў з беларускага парламенту тэкст законапраекту «Аб інфармацыі...». Тады ў прапанаваны тэрмін эксперты БАЖ таксама падрыхтавалі свае заўвагі да праекту закона. Улічаныя былі толькі некаторыя з іх.

Азнаёміўшыся са зъместам прынятага парламентарамі праекту закона «Аб інфармацыі...», съпецялясты Цэнтру прававой абароны СМІ БАЖ прыйшли да высновы, што ўнясеньне ў першапачатковую рэдакцыю пэўных зъменаў толькі «крыху палепшила яго структуру і зъмест», але «прынцыповая сутнасць і накіраванасць» закона-праекту засталіся тымі ж.

Паводле высноваў юрыдычных экспертаў, шэраг артыкулаў праекту закона супярэчаць Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь. Асаблівия на-

раканьні выклікаў арт. 14 («Права на інфармацыю»). На думку юрысты БАЖ, зацьвярджэнне зъместу гэтага артыкулу можа прывесці да істотных абмежаванняў канстытуцыйнага права грамадзянаў на атрыманьне інфармацыі.

Акрамя таго, тэкст законапраекту насычаны адсылачнымі нормамі: у 47 артыкулах утрымліваецца 76 «адсылак» да іншых заканадаўчых актаў. На думку правазнаўцаў, на практицы гэта можа прывесці да

адвольнага тлумачэнья закону і створыць перадумовы для злоўжыванняў з боку ўладальнікаў інфармацыі.

У сваім лісьце БАЖ прапануе дэпутатам улічыць выказаныя юрыстамі арганізацыі заўвагі і прапановы, а таксама правесці аблеркаваныне праекту закона «Аб інфармацыі, інфарматызацыі і абароне інфармацыі» з удзелам распрацоўшчыкаў законапраекту, парламентарыяў, міжнародных экспертаў, прадстаўнікоў АБСЕ, экспертаў БАЖ і іншых засікаўленых арганізацыяў.

Разгляд законапраекту «Аб інфармацыі...» у другім чытаныні дэпутаты Палаты прадстаўнікоў запланавалі на веснавую сесію, якая распачненца ў красавіку.

Еўрасаюз супраць інтэрнэт-цэнзуры

Еўрапейскі парламент большасцю галасоў падтрымаў новую ініцыятыву па змаганні з інтэрнэт-цэнзурай, пропанованую нідерландскай Народнай партыяй за волю і дэмакратыю. Адгаведна ёй у хуткім часе інтэрнэт-цэнзура ў таталітарных краінах зможа афіцыйна разглядацца Еўрапай як эканамічныя бар'еры.

Ініцыятыва Народнай партыі за волю і дэмакратыю (Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, VVD), накіраваная перадусім на тыя краіны, якія ўводзяць пастаянныя абмежаванні на доступ карыстальнікаў да інфарматыкі праз Сеціва.

Жуль Маатэн, актыўіст VVD, падкрэслівае, што цяпер буйныя амерыканскія кампаніі, такія як Google, Yahoo і Microsoft, а таксама еўрапейскія Wanadoo, Telecom Italia і France Telecom вымушаныя супраць сваёй волі блакаваць асобныя сервісы на тэрыторыях краінаў з пастаяннай інтэрнэт-цэнзурай.

У хуткім часе пропанова нідерландскай партыі будзе накіраваная на разгляд Еўрапейскай Рады. У выпадку ўхвалы ініцыятывы, пытаньне аб неабходнасці скасавання інтэрнэт-цэнзуры будзе ўздымацца кожны раз пры правядзенні гандлёвых перамоў з краінамі, якія практикуюць абмежаванні на доступ да інфарматыкі праз Сеціва.

Аляксей КАРОЛЬ:

«Цяпер мы ў стрэсавай сітуацыі...»

Чарговы нумар газеты "Новы Час", які павінен быў пабачыць сьвет 3 сакавіка, ня будзе надрукаваны. Рэдакцыя ня мае права выпускаць газету, пакуль не разылічыцца па зыску Мікалая Чаргінца. Пра гэта паведаміў журналістам шэф-рэдактар выдання Аляксей Кароль 25 лютага падчас прэс-канферэнцыі ў офісе БАЖ.

«Мы спадзяемся, што вырашым гэтую проблему дзякуючы звароту да чытачаў з просьбай аб падтрымцы, што мы друкавалі ў папярэдніх нумарах газеты. Зараз мы ў стрэсавай сітуацыі і шукаем з яе выйсьце», — адзначыў Аляксей Кароль.

Як паведаміў прэс-службе ГА «БАЖ» другі адказчык — аўтар артыкулу «Генерал-сенатар Мікалай Чаргінец» Аляксандр Тамковіч, — ён зьбіраецца разылічыцца па зыску адразу ж, як толькі атрымае афіцыйную паперу з суда з нумарам рахунку, на які яму належыць пералічыць гроши (1 млн. рублёў).

Нагадаем, што 20 лютага судовы выканаўца Першамайскага раённага суда г. Менску апісаў маёмысьці прадпрыемства «Час навінаў», якое зьяўляецца выдаўцом газеты «Новы Час» — у якасці заходу па «забесь-

лай Чаргінец», які стаў нагодай для зыску.

У апошнім нумары «Новага Часу» (№ 7 (91) за 25 лютага — 2 сакавіка) пад рубрыкай «Абвяржэнне» рэдакцыя апублікавала выніковую частку рашэння суда Першамайскага раёну ад 20 сьнегня 2007 году, які задаволіў зыск М. Чаргінца. Публікацыя размешчаная на 4-й старонцы — тамсама, дзе 24 верасьня мінулага году зъявілася публікацыя А. Тамковіча.

5 сакавіка суд Першамайскага раёну падаўжыў тэрмін «добраахвотнага разыліку» выдаўцу газеты «Новы Час» па зыску Мікалая Чаргінца за 7 сакавіка. Адпаведную заяву рэдакцыя падала ў суд.

Як паведаміў прэс-службе ГА «БАЖ» шэф-рэдактар выдання Аляксей Кароль, у выданыя ёсць шанец разылічыцца ў вызначаны тэрмін. Па яго словам, чытачы адгукнуліся на заклік аб дапамозе, апублікаваны ў папярэдніх нумарах выдання. Тым не менш, пакуль газета не разылічылася, яна ня можа друкавацца, і таму на гэтым тыдні «Новы Час» зноў ня выйдзе, — канстатаваў Аляксей Кароль.

Аляксей Кароль.

Фото: BFM Media.net

пячэнні зыску» Мікалая Чаргінца. Ён таксама перадаў рэдакцыі дзівэ пісмовыя «пропановы» — да 27 лютага пералічыць на рахунак суда суму грашовай кампенсацыі (50 млн. 93 тыс. рублёў з улікам пакрыцця судовых выдаткаў), а таксама да гэтага ж тэрміну апублікаваць на старонках газеты абвяржэнне артыкулу «Генерал-сенатар Міка-

Уганараваны за мужнасьць і пасълядоўнасьць

Зыміцер Дашкевіч атрымаў ордэн Свабоды імя Кастуся Каліноўскага. Ордэн зроблены з бронзы скульптарам Алесем Шатэрнікам. На ордэне – выява Кастуся Каліноўскага, на звароце надпіс: "Жыві ў свабодзе!".

Зыміцер Дашкевіч, адзін з лідэраў незарэгістраванай арганізацыі Малады Фронт, першы ўзнагароджаны гэтым ордэнам.

Ініцыятары і заснавальнікі ўзнагароды – моладзевыя арганізацыі, актыўісты альянсу Маніфесту "Час перамагаць", у ліку якіх "Беларускі Моладзеў Рух Амерыкі", "Бунт", "Ініцыятыва", "Паветра", "Погляд", "Трэці Шлях".

Як паведаміў лідэр "Беларускага моладзеўага руху Амерыкі" Алесь Вінакураў пасъля ўрачыстай цырымоніі ў Таліне, Зыміцер Дашкевіч уганараваны за мужнасьць і пасълядоўнасьць у змаганні за свабоду.

На ўрачыстай сімвалічнай цыры-

моні ўзнагароджання, якая прыйшла ў Музей акупацыі ў Таліне 4 сакавіка, сабраліся моладзевыя актыўісты – удзельнікі Кангрэсу маладой беларускай дыяспары з Еўрасаюзу і ЗША, моладзевыя актыўісты з Беларусі, а таксама прадстаўнікі Эстоніі і старшыня Кансерватыўна-Хрысціянскай Партыі БНФ Зянон Пазняк.

Са Зымітром Дашкевічам, які ня змог прыехаць у Талін, удзельнікі цырымоніі былі злучаныя тэлефоннай сувязьлю.

У чатырохдзённым Кангрэсе новай дыяспары, як назвалі яго арганізаторы, узялі удзел каля 20 моладзевых актыўістаў ЗША, Францыі, Нямеччыны, Швецыі, Польшчы, Літвы, Эстоніі, а таксама з Беларусі.

Удзельнікі дамовіліся аб накірунках супольнай дзейнасці для таго, каб прадстаўляць беларускую культуру і беларускія нацыянальныя інтарэсы за мяжой, як паведаміў адзін з асноўных ініцыятараў і арганізатаў Кангрэсу, каардынатор "Трэцяга шляху" Павел Марозаў. Неўзабаве зьявіца сайт Кангрэсу.

Зыміцер Дашкевіч.

У ліку арганізатораў, апрача беларускіх моладзевых арганізацыяў – эстонская арганізацыя "Новы шлях для Беларусі", Эстонскі інстытут зынешніяй палітыкі, група "За вольную Беларусь" эстонскага парламенту.

Удзельнікі Кангрэсу таксама сустракаліся з віцэ-спікерам эстонскага парламенту Крысьцінай Оюланд і міністрам замежных спраў Урмасам Паэтам.

"Сустрэнемся на свабодзе!"

(Пачатак на стр. 3)

не быў прадпісаныя метады лячэння... Што нам было рабіць? Потым прэзідэнцкая кампанія, выбары, я ў турме... Жонка кінула ўсё на абарону мяне. Але калі б яшчэ ў 2005 годзе зрабіць ўсё...

– Патлумачце яшчэ раз, калі ласка, што стаяла за гэтым выступам Лукашэнкі па тэлебачаньні?

– Лютасьць. Сыляпая лютасьць і злосьць. Я ў чарговы раз паламаў ягоныя планы і зблытаў яму карты. Бо ў яго была добрая карцінка: Казуліна няма ў краіне, ён у Нямеччыне. Мне прапаноўвалі, калі съцісла, усе зямнія даброты, але ў Нямеччыне.

– Гэта было, калі вы былі ў турме?

– Так.

– Гэта зыходзіла ад адміністрацыі турмы?

– Не. Гэта зыходзіла ад Лукашэнкі асабіста. Праз вельмі сур'ёзных пасярэднікаў.

– Даўно была гэтая прапанова?

– За тыдзень да выступу. Ці за 10 дзён да выступу. І, як вы разумееце, лячыць маю жонку ў Германіі ўжо не было нікага сэнсу. І мне нічога ўгугле не прапаноўвалі ў адносінах лячэння. Мне прапаноўвалі ласкавае мора, ласкавае сонца... У любым месцы, у які мы заходам час.

А ў якой якасці я быў бы туды вывезены? Мяне пасадзілі незаконна па асабістым указанні Лукашэнкі. І

прапаноўвалася зьехаць у Нямеччыну незаконна. То бок, мяне бяруць, садзяць у машыну, прыводзяць да трапу самалёта. І там ужо мяне чакае моя сям'я. І адгядаем. З паштартам, ўсё як належыць. У якой якасці я туды лячу? Асуджанага?

– І што абяцалі потым?

– Мне потым абяцалі, што праз паўгоду дзесьці выйдзе амністыя... Я траплю пад гэту амністыю і змагу вярнуцца ў краіну. Умовай было тое, каб паўгода мяне не было ў краіне.

Ведаючы добра Аляксандра Рыгоравіча, калі б у нас адносіны з Еўрасаюзам і Амерыкай не атрымалі таго працягу, якога ён хоча, то ён бы сказаў: "Ну, відаць, па Казуліну амністыі быць ня можа". І ў якой якасці я павінен быў бы вяртацца? Фактычна, гэта была б дэпартыя. Трэба называць рэчы сваім імёнамі. Безумоўна, мяне жонка, як любая жанчына, зразумела б. У прынцыпе, усе ў калоніі сказалі, што ніхто ад гэтага ніколі ўжыцьці не адмовіўся. А тут – дакладна і ясная адмова.

– Чаму?

– Я потым ужо, калі размаўляў з тымі, хто мне гэта прапаноўваў, сказаў ім: вы ўжо вызначацесь — я аб'ект для гандлю ці суб'ект для палітычнай міжнароднай дзейнасці. Калі я аб'ект, то ўсё адпадае. Калі суб'ект, то давайце вырашыць пытанні сур'ёзна. Таму што пытаннія ня толькі пра вызваленне Казуліна. Таму што зараз у нас ёсьць палітвязні Зыдззвіжкоў, Кім.

Да таго ж, мы ж павінны разу-

мець, што гэта ня толькі вызваленне палітвязнія, гэта ж і пытанніе, ці будзе мараторый на працяг рэпрэсіяў. Ну, выпусьцяць нас сёньня, а яшчэ чалавек 20 "запакуюць" заўтра. Гэта што будзе? Вырашэнне пытаннія? Таму, натуральна, што праз тры маральныя прынцыпі і каноны я пераступіць не змагу. І жонка мая гэта разумела...

У гэты час Казуліну паказалі на гадзіннік: 17.00. Калі праз тры гадзіны ён не вернеца ў турму... На дарогу да Віцебску засталося тры гадзіны.

– Апошняе пытанніе. Праз тры гадзіны вы вяртаецся ў турму. Што, вы думаецце, будзе па-іншаму?

– Я са зымірэннем прыму тое, што мне падрыхтаваў лёс. Я ўручы сябе ў руки Уладара і з пакораю прыму ўсё, што ім мне падрыхтавана.

– То бок Вы на будзецце больш галадаць...

– Я нават ня буду парушаць рэжым.

P.S. Машына з Аляксандрам Казуліным пасыпела ў калонію за хвіліну да прызначанага тэрміну, нягледзячы на тое, што яе двойчы спынялі па дарозе. Казуліна чакала ўрачыстая сустрэча — кіраўніцтва калоніі, ДАІ...

Турэмная брама адчынілася і зачынілася за быльм кандыдатам у прэзідэнты.

"Сустрэнемся на свабодзе", – апошняе, што пачуць сябры, калі Казуліна адводзілі...

"За Свабоду веры!"

**Вернікі і грамадзкія дзеячы перадалі ў Канстытуцыйны суд
і Адміністрацыю прэзідэнта 50 тысячаў подпісаў за свабоду веравызнаньня**

50 тысячаў подпісаў – гэта вынік шматмесячнай працы, яку ў межах кампаніі "За свабоду веры!" праводзілі вернікі разных пратэстанцкіх цэркваў – Рэлігійнага аўяднанія абышынаў хрысьціянаў поўнага Евангельля, рэлігійнай абышыны "Царква Божая", сталічнай царквы "Запавет Хрыста" і аргкамітэт па стварэнні партыі Беларуская хрысьціянская дэмакратыя. Подпісы зьбіраліся ў больш чым 40 гарадах па ўсёй Беларусі...

Па словаах каардынатара аргкамітэту па стварэнні БХД Аляксея Шліна, вернікі патрабуюць унесці змены ў закон "Аб свабодзе веравызнаньня і рэлігійных арганізаціях", які ставіць розныя канфесіі ў няроўныя ўмовы: "У першую чаргу гэта тычыцца рэгістрацыі рэлігійных абышынаў. Таму што зарэгістраваць рэлігійную абышыну ў Беларусі зараз вельмі складана. Гэта тычыцца і колькасці людзей, неабходных для рэгістрацыі, і атрымання юрыдычнага адресу. Бо з такімі проблемамі сутыкаюцца не толькі палітычныя партыі, але і рэлігійныя абышыны, асабліва пратэстанцкія і каталіцкія."

Другая праблема – гэта немагчымасць праводзіць набажэнствы ў месцах якія улады не прызнаюць культавымі. Прыкладам, з гэтым сутыкнулася вернікі царквы "Новае жыццё". Сяргей Луканін перадаў ў Адміністрацыю прэзідэнта 50 тысячаў подпісаў грамадзянаў, незадаволеных Законам "Аб свабодзе сумленья і рэлігійных арганізаціяў".

Але, на думку Шліна, гэты падыход вельмі неразумны – ён парушае права вернікаў на малітву: "Сітуацыя такая, што каб сабрацца тромчатарам, пяці-дзесяці чалавекам і памаліцца, то трэба дазвол, а каб сабрацца кампаніяй і ўжываны алкаголь – такі дазвол не патрэбны".

Аргкамітэт кампаніі "За Свабоду веры!" пропануе ўраду стварыць рабочую группу, якая будзе выпрацавала змены ў рэлігійным заканадаўстве і аднавіла права вернікаў усіх канфесіяў.

28 сакавіка актыўісты аргкамітэту па стварэнні Беларускай хрысьціянскай дэмакратыі Павел Севярынец і Аляксей Шлін, а таксама юрист пратэстанцкай царквы "Новае жыццё" Сяргей Луканін перадаў ў Адміністрацыю прэзідэнта 50 тысячаў подпісаў грамадзянаў, незадаволеных Законам "Аб свабодзе сумленья і рэлігійных арганізаціяў".

Аляксей Шлін мае асьцярожны спадзей, што іхняя подпісы будуть разгледжаныя і прынятыя да амбэркаўання: "Перамовы ЕС і ЗША даюць надзею, што пытаныне аб свабодзе сумленья ня будзе забытае. Нядайна з палаты прадстаўнікоў нам прыйшло адказ, дзе было пазначана, што яны,магчыма, гатовыя ўключыць гэтае пытаныне ў працу адной з наступных сесій. Мы спынілі актыўную фазу збору подпісаў. Цяпер будзе праводзіцца тлумачальная праца з актыўістамі хрысьціянскіх канфесіяў, са съвятарамі на тэмы – што рабіць,

калі ёсьць ціск, як абараняць свае права".

Канстытуцыйны суд Беларусі будзе разглядаць прапановы зменаў у рэлігійным заканадаўстве краіны, пад якімі падпісаліся больш за 50 тысячаў беларусаў. Такі адказ Канстытуцыйны суд накіраваў у адміністрацыю пратэстанцкай царквы "Новае жыццё".

У адказе суда падкрэслена, што грамадзяне ня могуць уносіць прапановы ў Канстытуцыйны суд. Гэта можа зрабіць дзяржаўны орган, урад альбо прэзідэнт. У адказе вернікам прапаноўваецца зъвярнуцца да ўраду ці прэзідэнта з просьбай выступіць з такай ініцыятывой.

Каардынатар кампаніі ў абарону права на свабоду сумленья Сяргей Луканін кажа, што вернікі не прасілі суд разглядаць закон аб свабодзе сумленья на згоднасць з Канстытуцыяй: "Мы прасілі Канстытуцыйны суд па сваёй ініцыятыве накіраваць зварот у Палату прадстаўнікоў. Усе падставы для гэтага ёсьць — 50 тысячаў беларускіх грамадзянаў выказалі сваю занепакоенасць законам аб свабодзе сумленья. Заканадаўства нашай краіны дазваляе Канстытуцыі насуду разглядаць кожны закон па ўласнаму ініцыятыве. Менавіта аб гэтым мы і прасілі суд. На жаль, нам адмовілі. Больш за тое, я лічу, што наш зварот праігнаравалі. Адказ быў падпісаны нават не судзьдзей, а намеснікам сакратара"...

Зянон ПАЗЬНЯК:

"Рэжым зьбіраеца забараніць беларускую мову"

Лідэр Кансерватыўна-хрысьціянской партыі БНФ Зянон Пазьняк апублікаваў ліст "Улада цемры", у якім, сярод іншага, выказаў сваё стаўленне да новага правапісу беларускай мовы, які ўпершыню ў гісторыі будзе прыняты законам.

"Культывуеца злачынная сталінская ідалогія, аднаўляюцца разбуральныя методы сталінізму, – піша З. Пазьняк. – Як і прысталінізме, за часы савецкай акупацыі ў 30-х гадах, антыбеларускі рэжым, які ня ведае і не карыстаецца беларускай мовай, прыдумаў рэпресіўны правапіс беларускай мовы як метад яе масавага вынішчэння.

За напісаньне, нязгоднае з гэтым прыдуманым правапісам, і за арфаграфічныя памылкі (прытым ва ўсіх сферах жыцця) кожнага беларускага грамадзяніна і людзей без грамадзянства будуць караць штра-

фам, выганяць з працы і вучобы, укываць іншыя метады пакарання (як плануюць некаторыя ненавісімікі Беларусі, аж да пасадкі ў турму).

Мэта гэтага шызафрэнічнага закона — легальным чынам забараніць беларускую мову. Страх перед штрафам, перед стратай працы, вучобы, перед іншым пакараннем павінен, па паранойнай логіцы беларусафона "заканадаўства", адбіць жаданыне ў людзей пісаць па-беларуску, здаваць экзамены і нават пісаць лісты (ня кажам ужо пра газеты і кнігі) на беларускай мове. Усё скіравана на тое, каб беларусы сталі пісаць толькі па-расейску.

Чужая руская мова, якую антыбеларускі рэжым зрабіў сваёй "дзяржаўнай", гэтаму закону не падлягае. Пішы, маўляй, хоць "харашо", хоць "жэстачайшэ плоха" — "сайдзёт". "Закон" цынічна дыскрымінацыйны

да беларусаў. Тут груба парушанае ўсё, што магчыма было парушыць: Канстытуцыя, міжнародныя законы і права, права асобы, логіка, маральнасць і здаровы сэнс. Характэрна, што ніхто ня ведае, што гэта за "правапіс", не было нікага грамадзкага азнаямлення (тым больш, амбэркаўання). Невядома нават, хто ягоныя псеўданавуковыя рэцэнзенты. Здаецца, ніхто з іх яшчэ не аб'явіўся (не падпісаў сабе нацыянальны вы рак), а "закон" падрыхтавалі ўжо да прыняцця ў апошнім чытанні.

Тут нават ня столькі ўражвае і абурае дзікунства такога "закону", колькі той грубы, прымітыўны і выраблены цынізм, з якім адбываеца вынішчэнне беларускай мовы. Ліквідацыя беларускай мовы ёсьць (і быў заўсёды) галоўны пункт маскоўскай акупацыйнай палітыкі на Беларусі."